

LAKIALOITE 87/2001 vp

Laki sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslakia (364/1963) muutettavaksi siten, että adoptiovanhempien vanhempainrahakausi pidennetään vas-

taamaan biologisten vanhempien äitiys- ja vanhempainrahakautta. Adoptioisille taataan sama oikeus isyyslomaan kuin muilla isillä.

PERUSTELUT

Lapsettomuus on kipeä ongelma monille aviopareille ja adoptio on heille ainoa mahdollinen tapa saada lapsia. Perhevapaiden suhteen ottovanhemmat eivät kuitenkaan ole tasavertaisessa asemassa muiden vanhempien kanssa.

Vanhempainrahaa maksetaan ottovanhemmalle jokaiselta arkipäivältä siihen saakka, kunnes lapsen syntymästä on kulunut 234 arkipäivää, kuitenkin vähintään 180 arkipäivältä. Biologisen äidin äitiyspäivärahakausi kestää 105 arkipäivää, jonka jälkeen vanhempainrahakausi kestää 158 arkipäivää. Biologisten isien oikeus isyyslomaan on 18 päivää, adoptioisien vain 6 päivää. Muissa Pohjoismaissa adoptio- ja biologisten vanhempien vanhempainlomat ovat yhtä pitkät.

Vanhempainlomakausi mahdollistaa lapselle ja perheelle rauhallisen sopeutumis- ja tutustumisajan, kun lapsen on kohdattava uusi perhe ja usein myös uusi kulttuuri ja kieli. Ulkomailta adoptoitu lapsi tarvitsee aina paljon tukea ja vanhempien aikaa tullessaan uuteen perheeseen

ja kotimaahan, jotta kiintymys ja turvallisuudentunne voisivat syntyä. Vauvaikäisen hoidon vaatima aika sekä isomman lapsen aikaisemmat vaikeat kokemukset ovat myös perusteena nyt ehdotettavalle pidemmälle vanhempainlomalle.

Noin 200 lasta adoptoidaan vuosittain ulkomailta Suomeen. Näiden lasten vanhemmilta menee lapsen syntymämaasta riippuen kahdesta kuuteen viikkoa siihen, kun he hakevat lapsen kotiin. Kotimaisten adoptioiden määrä on vuosittain noin 10 tai jopa vähemmän. Perhevapaiden pidennys koskisi sekä Suomesta että ulkomailta lapsen adoptoineita vanhempia.

Adoptiovanhemman oikeus vanhempainrahaan alkaisi, kun adoptiolapsi on saapunut perheeseen. Vaihtoehtoisesti oikeus vanhempainrahaan alkaisi jo lähdetäessä noutamaan lasta hänen syntymämaastaan.

Lapsiperheiden riittävä tukeminen on Suomen tulevaisuuden viisasta rakentamista sekä väestöpoliittiselta että perheiden hyvinvoinnin kannalta. Adoptio- ja biologisten vanhempien

asemaa yhdenmukaistamalla voidaan lapsettomia rohkaista adoptioon samalla kun moni lapsi odottaa kotia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 23 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1210/1996, seuraavasti:

23 §

Ottolapsen hoidon johdosta suoritetaan vanhempainrahaa 21 §:n 4 momentissa tarkoitettulle vakuutetulle tai hänen puolisolleen jokaiselta arkipäivältä, jonka hoito jatkuu, kunnes lapsen saapumisesta adoptioperheeseen tai lapsen noutamiseksi hänen syntymämaastaan tarvittavan matkan alkamisesta on kulunut 263 arkipäivää. Kun ottolapseksi on samanaikaisesti otettu yhtä

useampi lapsi, vanhempainrahan suorittamisaikaa pidennetään 60 arkipäivällä kutakin yhtä useampaa lasta kohti. Edellä 21 §:n 4 momentissa tarkoitettulla vakuutetulla on oikeus 3 momentin mukaiseen yhteensä 18 arkipäivältä suoritettavaan isyysrahaan vanhempainrahakaudella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2001

Leea Hiltunen /kd